

Correctie analyse mestmarkt NCM

De analyse van de mestmarkt zoals door NCM gepresenteerd op het NCM symposium van 18 januari 2024 moet worden gecorrigeerd. Dit is het gevolg van een correctie op de plaatsingsruimte van fosfaat en stikstof door het CBS, na een rekenfout in eerdere cijfers van het CBS.

NCM maakt voor de berekening van de balans op de mestmarkt onder andere gebruik van de CBS-cijfers voor de plaatsingsruimte voor dierlijke mest. Uit deze cijfers kwam voor 2022 t.o.v. 2021 een onverklaarbare toename van de plaatsingsruimte naar voren van 2 mln. kg fosfaat en 11 mln. kg stikstof. Navraag van NCM bij het CBS leverde hiervoor ook geen verklaring op.

Het CBS geeft nu aan dat de plaatsingsruimte voor dierlijke mest voor 2022 niet goed werd berekend. Het CBS heeft daarom de plaatsingsruimte voor 2022 gecorrigeerd van 141 naar 137 mln kg. fosfaat en van 386 naar 373 mln. kg stikstof uit dierlijke mest. De inschatting van de ontwikkeling van de mestmarkt richting 2026 door NCM is op deze te hoge plaatsingsruimte gebaseerd en moet worden gecorrigeerd voor de lagere plaatsingsruimte.

De gevolgen voor de fosfaatbalans zijn beperkt, maar voor stikstof heeft dit een behoorlijke verhoging van het overschot tot gevolg.

Onderstaande grafiek geeft de gecorrigeerde stikstofbalans voor 2022 - 2026. Door de correctie komt de groene lijn van de plaatsingsruimte stikstof uit dierlijke mest, 13 mln. kg lager te liggen. Hierdoor stijgt het overschot na export (blauwe lijn) ook met 13 mln. kg stikstof.

Auteur: Rembert van Noort

Bron: CBS

Publicatie: 01-02-2024

Mestproblema's

Stikstof

De correcties betreffen de fosfaatbalans op slide 3 en de stikstofbalans op slide 9

NCM symposium 18 januari 2024

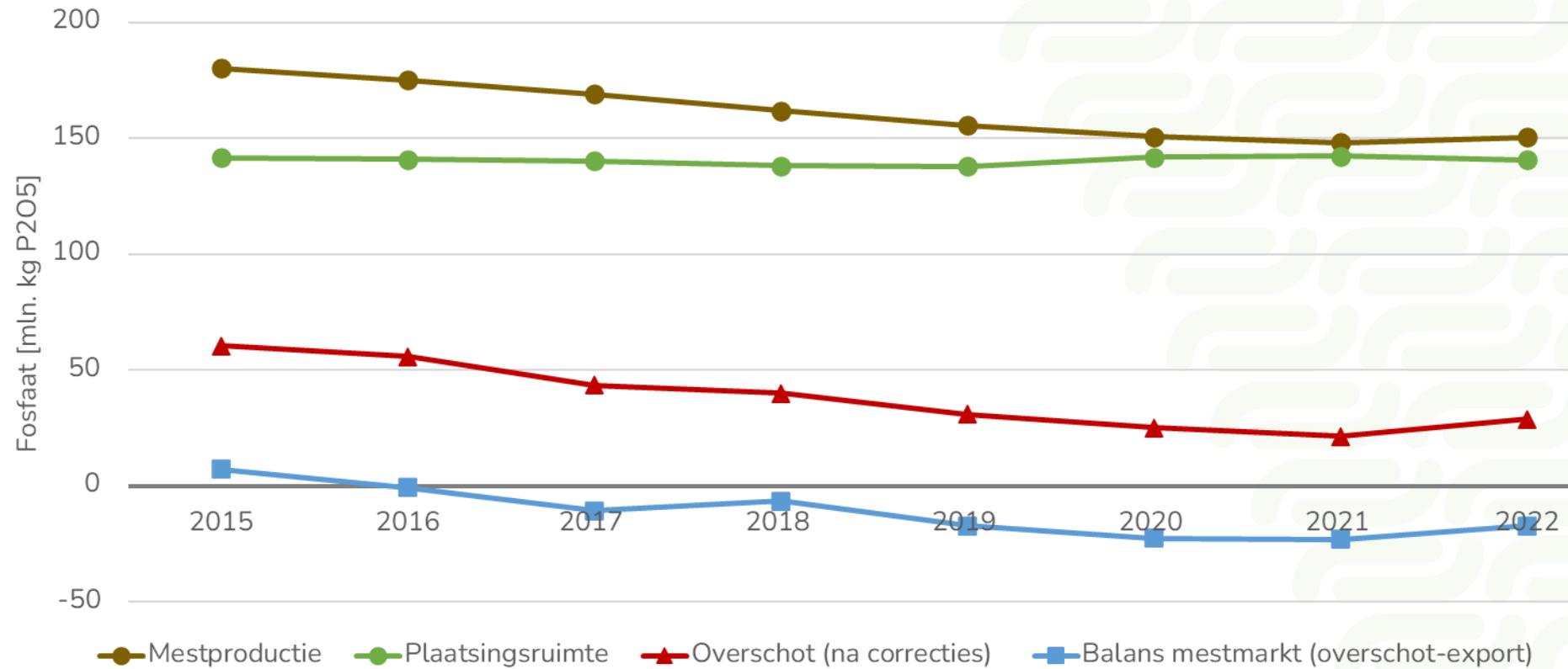
Rembert van Noort

- ▶ Inventarisatie export en verwerking 2023
 - ▶ Fosfaatbalans
 - ▶ Export en verwerking
 - ▶ Mestvergisting
 - ▶ Mestbewerkingscapaciteit
- ▶ Effect maatregelen overheid op overschot
 - ▶ Verlies plaatsingsruimte
 - ▶ Verlaging mestexcretieplafonds
 - ▶ Stikstofbalans
 - ▶ Aangekondigde maatregelen
- ▶ Gewasbehoefte is er ...

Fosfaatbalans

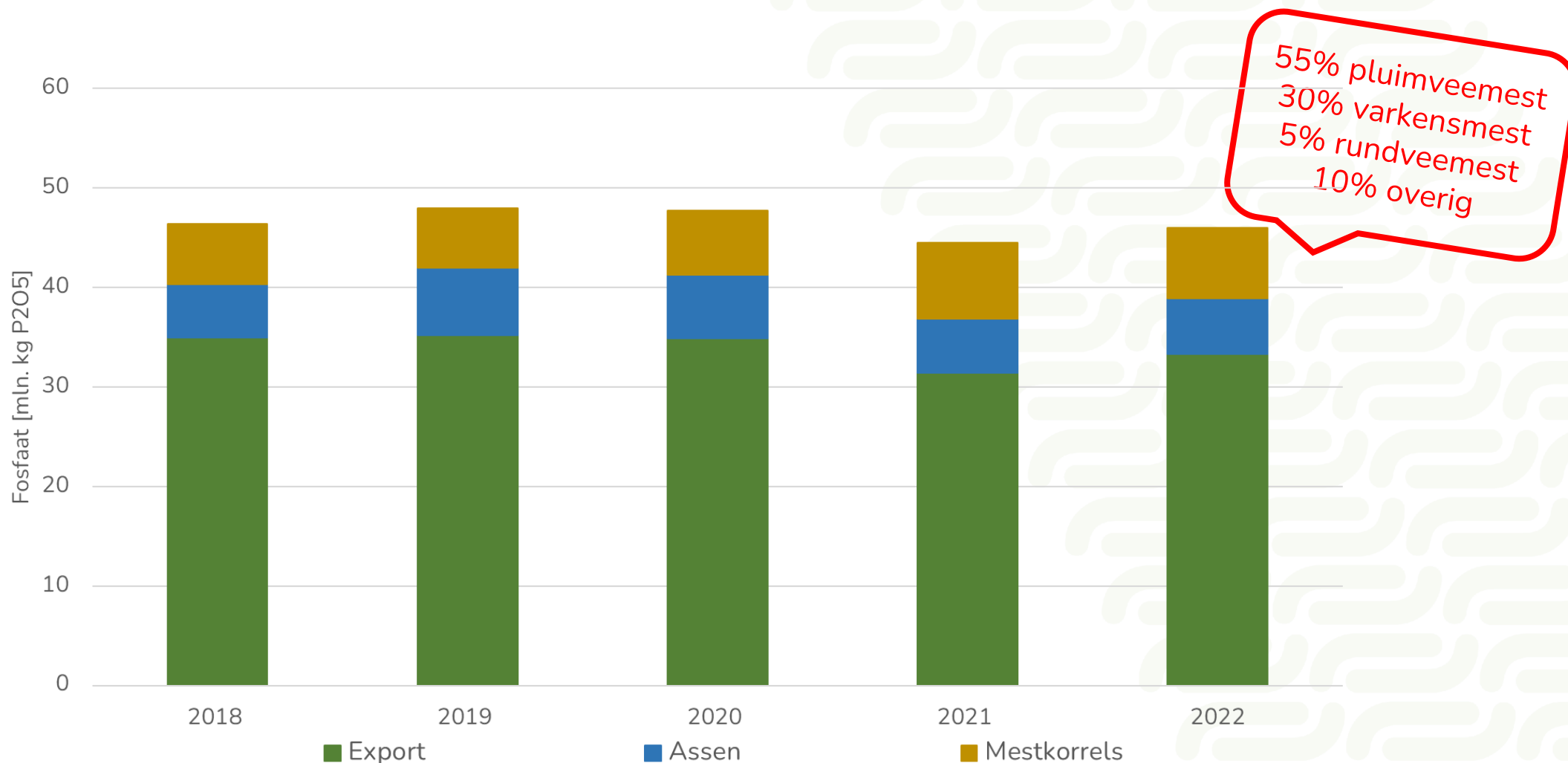
Mestoverschot gehalveerd, door afname fosfaatexcretie
Na verwerking en export geen sprake meer van overschot

Export en verwerking

Redelijk stabiel en voldoende mestverwerkingscapaciteit

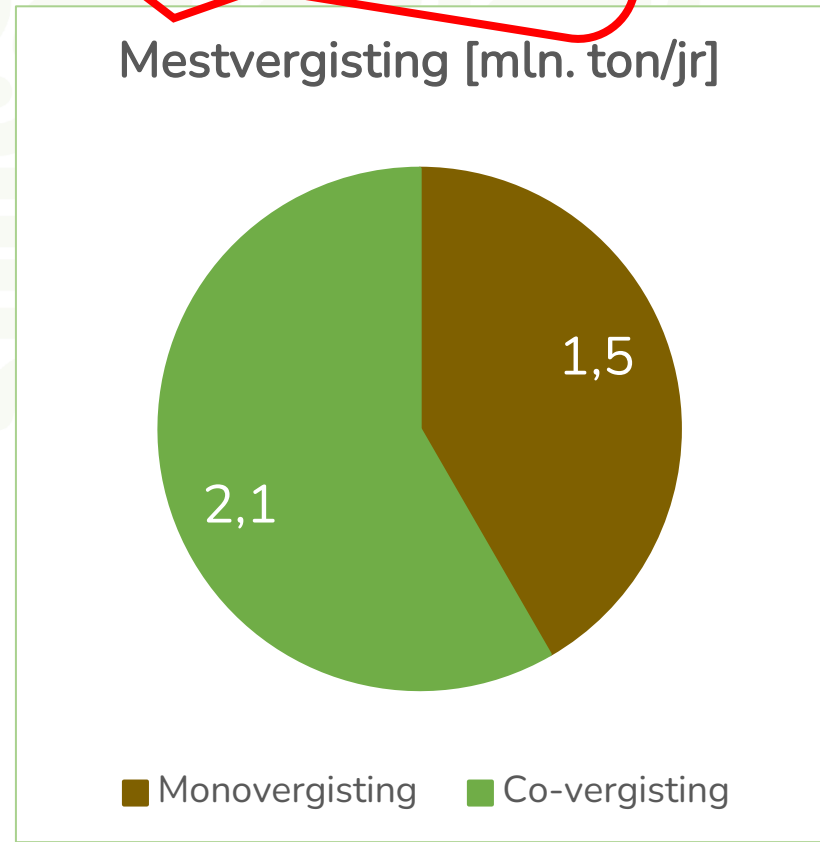
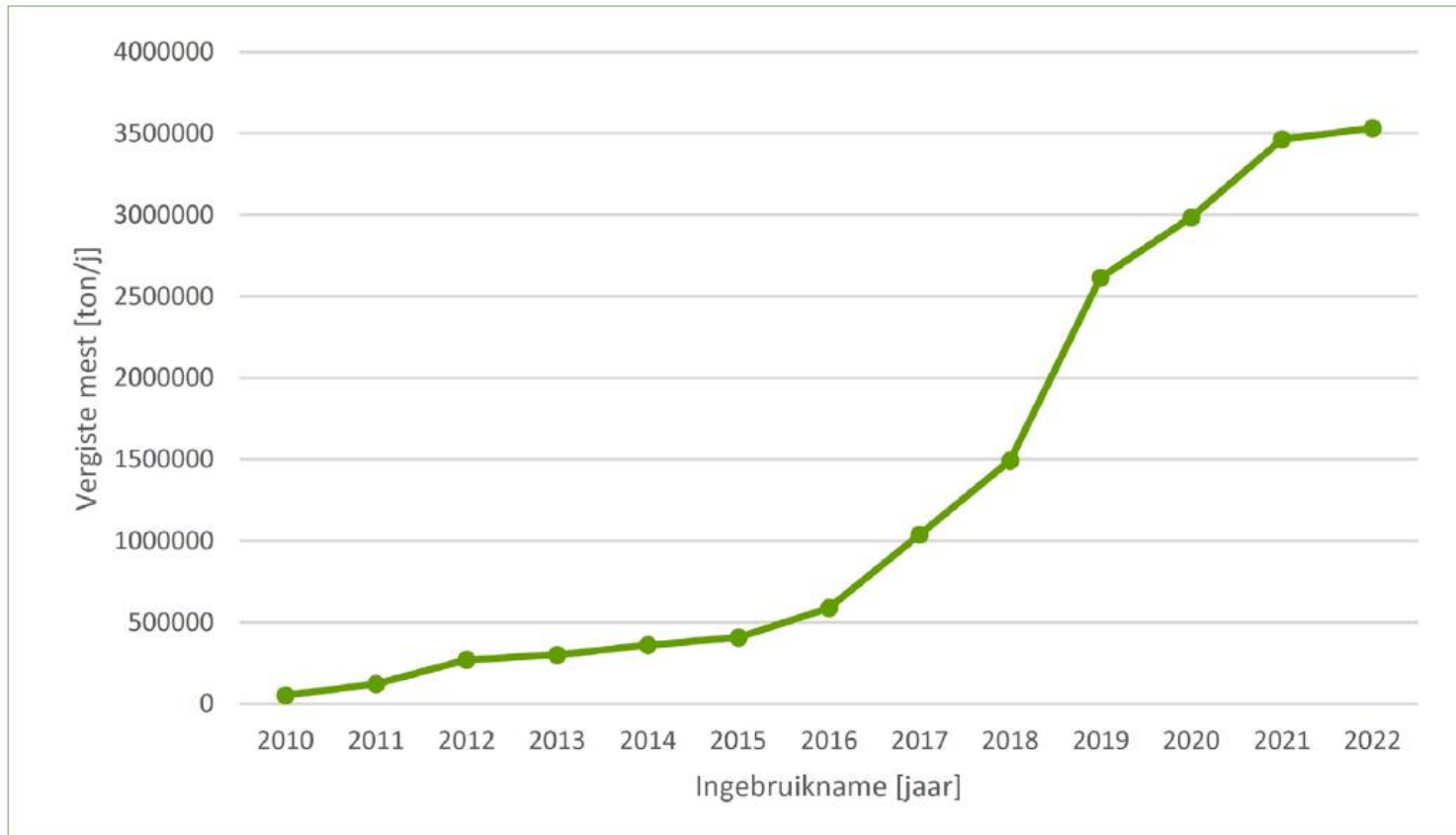

Mestvergisting

sterke ontwikkeling 2015 - 2021

116 bedrijven
3,5 mln. ton mest
573 mln. m3 biogas
72% van alle vergisters
gebruikt mest als feedstock

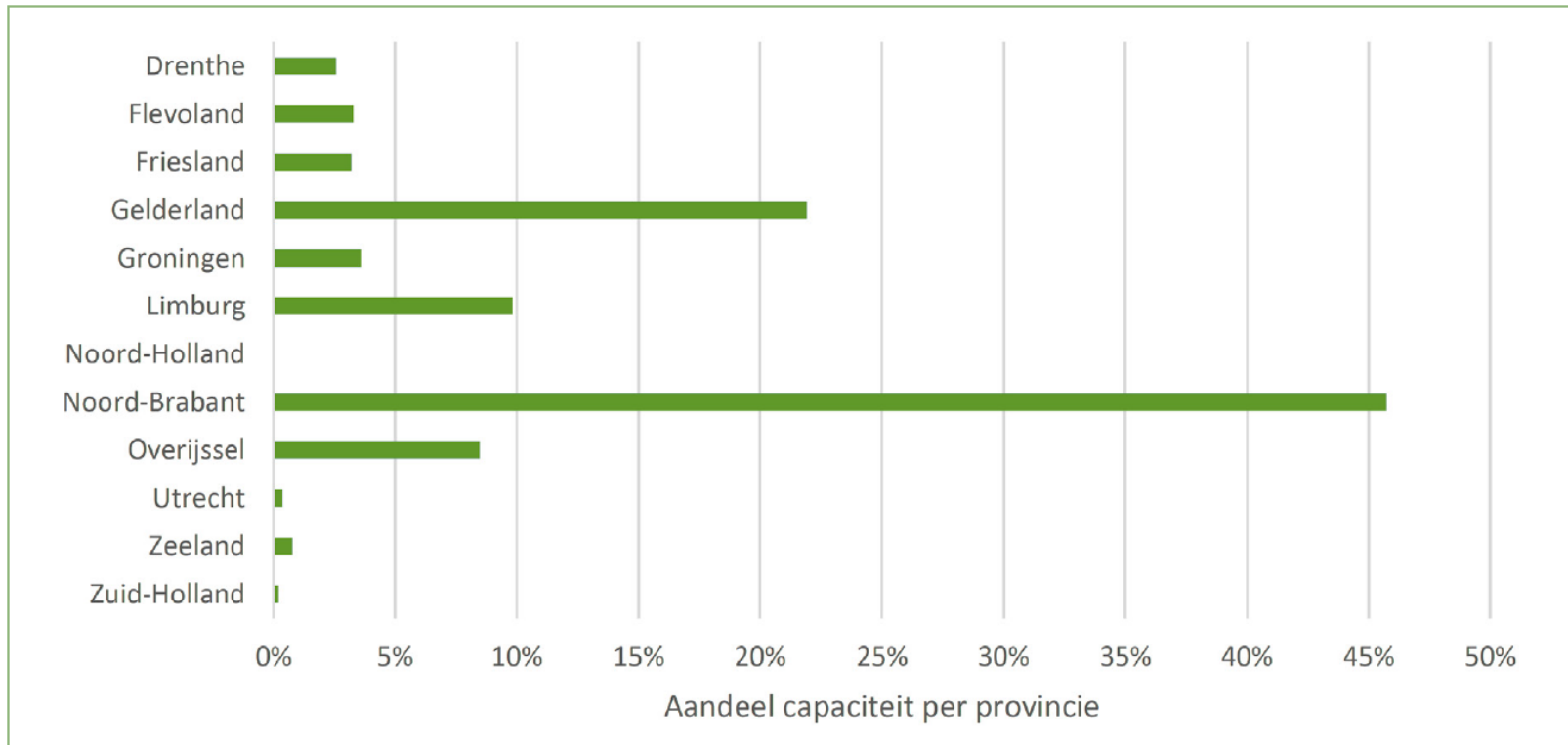

Mestbewerkingscapaciteit

initiatieven in ontwikkeling

- Mestbewerkingscapaciteit 2022: 203 installaties, 13 mln. ton mest
- In ontwikkeling 6 initiatieven in 2023-2025: +1,2 mln. m³
- 40% van de mestbewerker heeft uitbreidingsplannen, bij de helft daarvan betreft dit capaciteit

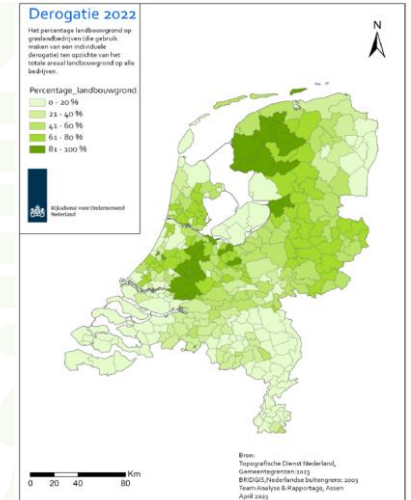

Verlies plaatsingsruimte

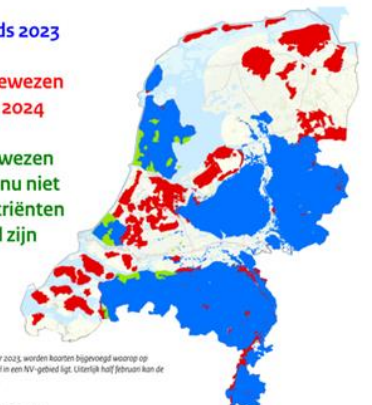
ontwikkelingen op korte termijn

- Afbouw derogatie van 2023-2026
 - 53 mln. kg stikstof dierlijke mest
- Verlies bufferstroken langs waterlopen, vanaf 2023 gemiddeld 3%
 - 12 mln. kg stikstof dierlijke mest (en -4 mln. kg fosfaat)
- Aanwijzing NV-gebieden, versnelde afbouw derogatie, 20% korting op totaal stikstof gebruiksnorm vanaf 2024-2025
 - 54 mln. kg N totaal gebruiksnorm
 - Scenario: $\frac{1}{4}$ wordt ingevuld door verlaging dierlijke mestgift en $\frac{3}{4}$ door verlaging kunstmestgift
 - 14 mln. kg stikstof dierlijke mest
- Totaal verlies plaatsingsruimte dierlijke mest in 2026
 - 78 mln. kg stikstof dierlijke mest

Nutriënten verontreinigde gebieden Nederland per 2024

- **Aangewezen gebieden sinds 2023**
- **Nieuwe aangewezen gebieden per 2024**
- **Eerder aangewezen gebieden die nu niet meer met nutriënten verontreinigd zijn**

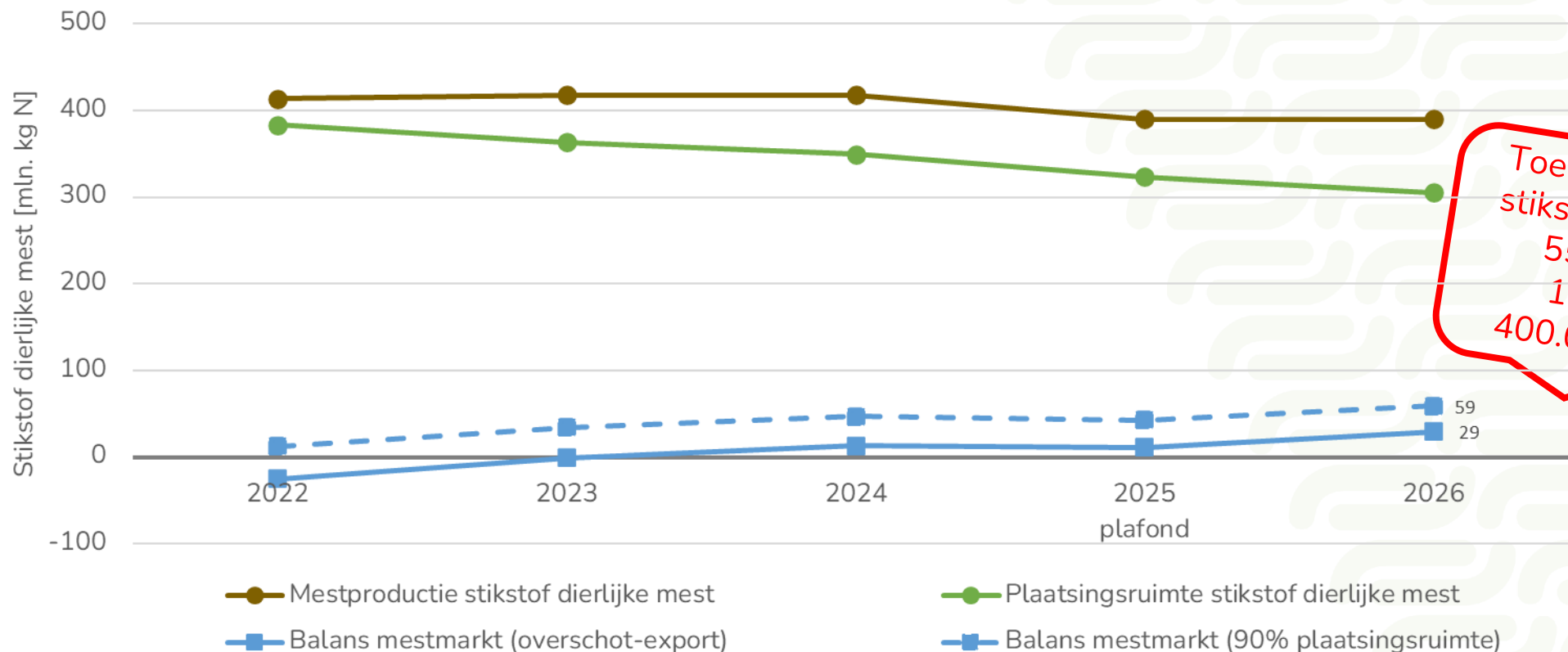
Maar ook verlaging mestproductie

- ▶ Lbv en Lbv-plus: 1256 aanvragen, dat is 3-4% van alle veehouderijen, dit zijn vooral varkens- en pluimveebedrijven
- ▶ Verlaging mestexcretieplafond van 489 → 440 mln. kg stikstof in 2025
- ▶ N-excretie 2022 was 467 mln. kg stikstof
 - 27 mln. kg stikstof dierlijke mest, dat is 6% van de excretie in 2022
- ▶ Na aftrek gasvormige verliezen en plus mestimport en cosubstraten vergisting:
mestproductie daalt naar 390 mln. kg stikstof in dierlijke mest

Ontwikkeling stikstofbalans

niet plaatsbaar overschot stikstof dierlijke mest

Toename mestoverschot
stikstof uit dierlijke mest:
55 mln. kg stikstof
12 mln. ton RDM
400.000 vrachtwagens

Aangekondigde maatregelen

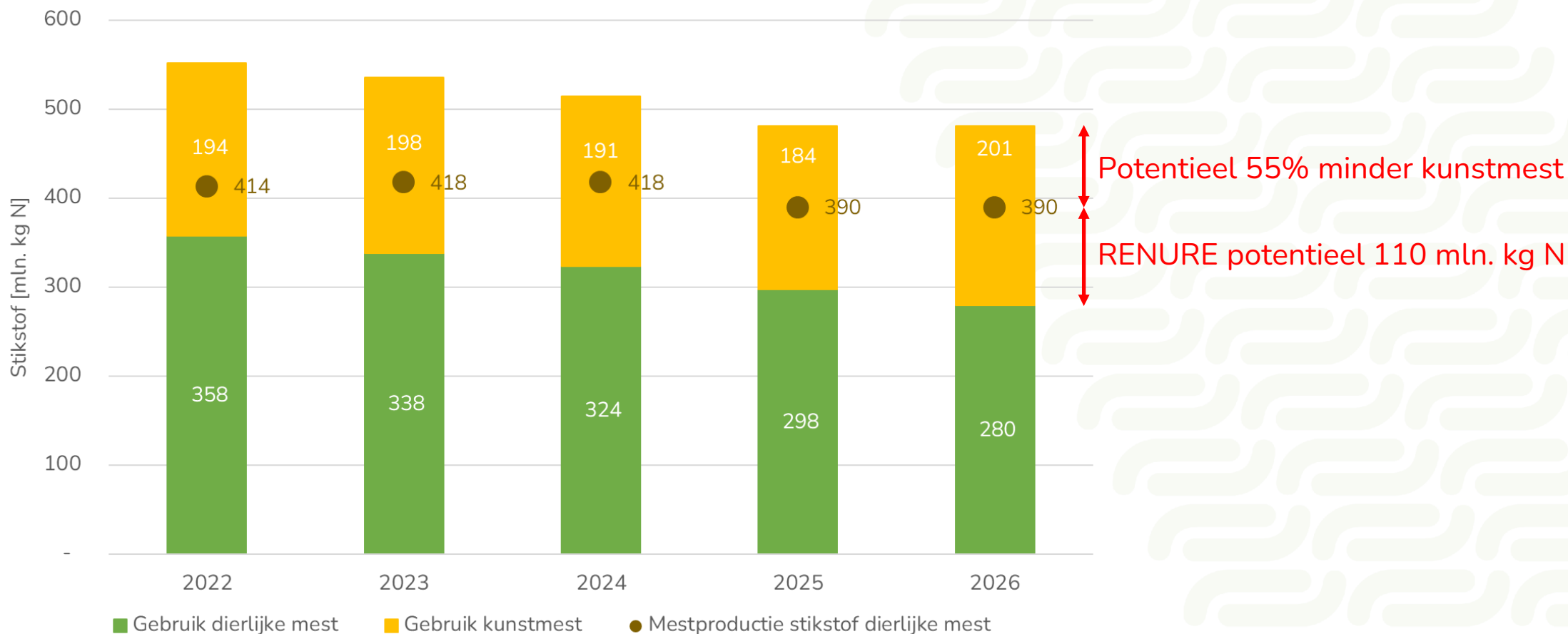
nog niet definitief gepubliceerd

- Beekdalen 100-250 m op zandgronden
 - Addendum 7^e Actieprogramma Nitraatrichtlijn
 - Invoering vanaf 2027
 - Inschatting WUR 26.700 – 78.920 ha.
 - **-4,5 /-13,5 mln. kg stikstof dierlijke mest**
- Omzetten landbouwgrond in natuur
 - Ontwerp NPLG december 2023
 - 275.000 ha (agrarische) natuur
 - **-47 mln. kg stikstof dierlijke mest**
- Nog geen duidelijkheid over bemestingsmogelijkheden in deze gebieden en mogelijk overlap/dubbeltelling tussen deze twee maatregelen.

De gewasbehoefte is er...

mestbalans Nederland (stikstof) : nutriëntentekort, toch mestoverschot

Bedankt voor uw aandacht

- › Rembert van Noort
- › rembert.van.noort@mestverwaarding.nl
- › 06 22 49 94 51

